

MiSA ADVIES
t.a.v. de heer J. van Herk
Rijksstraatweg 69
4194 SK Meteren

Datum 28 augustus 2015
Kenmerk BE/2015/129/r
Uw kenmerk Email d.d. 17 augustus 2015
Auteur(s) C.J. Blom

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Keizersveer 4 te Hank

Op het perceel aan de Keizersveer 5-15 te Hank is Janson Bridging gevestigd. Janson Bridging verhuurt en verkoopt stalen bruggen, pontons, RoRo's en Ferries in alle werelddelen en vanuit 8 kantoren in Europa. De locatie aan de Keizersveer te Hank wordt gebruikt ten behoeve van open overslag alsmede constructie van bruggen en brugdelen. Janson Bridging is voornemens om op de locatie een nieuwe bedrijfshal te ontwikkelen en de bestaande haven uit te diepen en beperkt te vergroten.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels deze ecologische quickscan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

De aanvraag van de omgevingsvergunning ten behoeve van de beoogde realisatie wordt verzorgd door MiSa Advies. Namens MiSa Advies heeft de heer J. van Herk, Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid?

Planlocatie

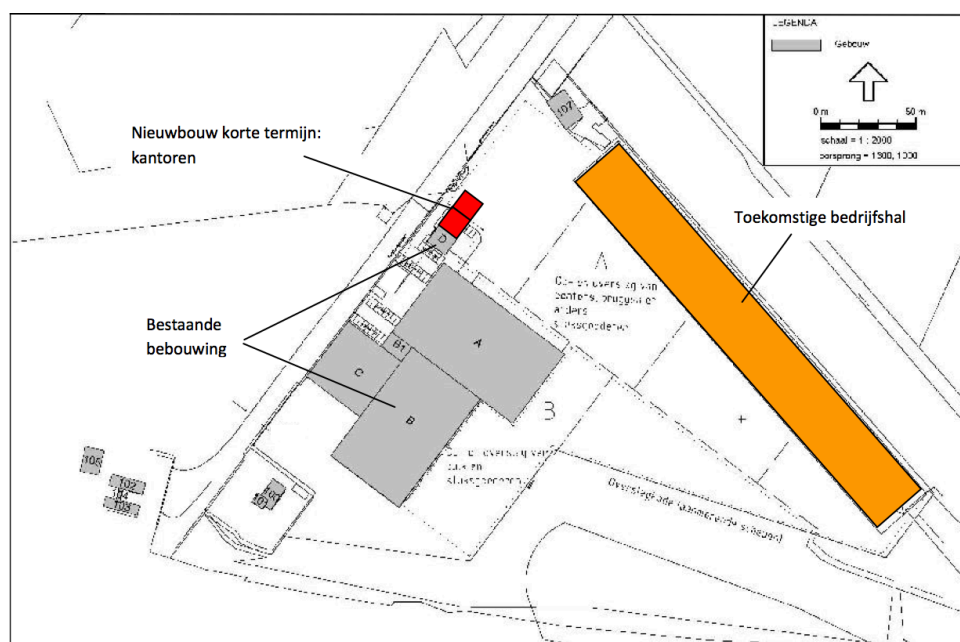
De planlocatie is gelegen aan de Keizersveer 5-15 te Hank en bestaat uit een bedrijfslocatie van Janson Bridging. Het bedrijf bestaat uit een kantoor, 3 productie-/constructiehallen, haven, groot buitenterrein en een verruigde landtong.

De hallen bestaan uit een stalen constructie en beplating op een betonnen vloer, het kantoorgebouw is opgetrokken uit baksteen, de haven bestaat uit een kade langs een gedeelte van het terrein. Het terrein rond de bedrijfshallen is verhard met puin en steltenplaten, het terrein wordt gebruikt voor laden/lossen en opslag van bruggen en brugdelen. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De driehoekvormige planlocatie wordt begrensd door de Keizersveer (westen), een zomerdijk (noorden/oosten) en de Bergsche Maas (zuiden). Aan de wetszijde, op een afstand van 300 m is de snelweg A27 gelegen. Ten zuiden, aan de overzijde van de Bergsche Maas ligt Raamsdonkveer. Ten oosten, op een afstand van 700 meter, ligt het gehucht Peereboom. Ten westen van de A27 is het recreatieoord 'De Kurenpolder' gelegen. Ten noorden aan de andere zijde van de zomerdijk is een natuurcompensatie in het kader van de EHS uitgevoerd, het gebied is derhalve deels aangewezen als EHS.

Figuur 1 De rode omlijning weergeeft de ligging van de planlocatie aan de Keizersveer 5-15 te Hank (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Figuur 2 De ruimtelijke ingrepen op de planlocatie (bron: MiSa-Advies).

Funcieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- uitdiepen en vergroten haven: baggeren, verwijderen aanwezig materiaal/substraat tot gewenste diepte tevens afvoer materiaal
- vergraven deel perceel t.b.v. nieuwe bedrijfshal: herinrichting ruimte tot bouwrijpe fase (grondverzet e.d.)
- bouw bedrijfshal; diverse timmer-, beton-, metsel-, elektra- en loodgieterswerkzaamheden alsmede allerhande kleine bouwwerkzaamheden
- revitalisatie terrein/erf; allerhande asfalteer- en straatwerkzaamheden

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 24 augustus 2015. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 18° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). Alle muren zijn geïnspecteerd op het voorkomen van specifieke muurvegetatie, deze zijn niet aangetroffen. Op de locatie is behoudens de landtong nauwelijks tot geen natuurlijke vegetatie aanwezig. Op de landtong zijn soorten als: akkerdistel, groot hoefblad, riet, grote klis, melkdistel, spring balsemien, grote brandnetel, ridderzuring, haagwinde, smeewortel, harig wilgenroosje, Robertskruid, berenklauw, moerasandoorn en opslag els. Tevens staan op de landtong enkele knotwilgen. De aangetroffen plantensoorten indiceren een voedselrijk biotoop. Veel kwetsbare en kritische soorten leven in voedselarme(re) milieus met specifieke condities. Gelet op de functie en het gebruik van de locatie in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. De beoogde ontwikkelingen betreffen het uitdiepen/vergroten van de haven en de bouw van een bedrijfshal.

Op beide locaties is nauwelijks tot geen vegetatie of slechts algemene vegetatie aangetroffen. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen worden uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren. De locatie is ongeschikt voor grote in het wild levende zoogdieren. Voor soorten die in relatief natuurlijke of cultuurhistorische omstandigheden leven is de planlocatie ongeschikt. Op het perceel is weinig tot geen relevante vegetatie aanwezig en er is sprake van een hoge mate van verstoring door de aanwezigheid van mensen en machines. De havenkade bestaat uit damwandplaten, de hoge en steile oevers zijn ongeschikt voor in- en uittreding van fauna. In de haven zijn geen relevante aspecten aanwezig die de aanwezigheid van (beschermde) zoogdieren indiceren.

Gelet op de aanwezigheid van het natuurgebied en de verruigde landtong kan het incidentele voorkomen van algemene en licht beschermde soorten zoals: bruine rat, veldmuis, egel, bunzing, konijn en vos niet worden uitgesloten. De revitalisatie van de haven en de nieuwbouw van de bedrijfshal leidt niet tot een significante verstoring van beschermde zoogdieren. Bovendien geldt vrijstelling voor eerder genoemde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). De oever en knotwilgen langs de Bersche Maas tot aan de landtong en de zomerdijk vormen een geschikte landschappelijke lijn waarlangs vleermuizen zich mogelijk oriënteren tijdens vluchten van- en naar foerageergebieden. De wind- en golfwate in de haven bieden geschikte omstandigheden voor vleermuizen die nabij of vlak boven het wateroppervlak jagen.

Werkzaamheden aan de damwandplaten in de haven en op het terrein ten behoeve van de te realiseren hal leiden niet tot de vernietiging van vleermuisverblijfplaatsen. Als gevolg van lichtverstoring tijdens de werkzaamheden kunnen passerende en foeragerende vleermuizen verstoord worden. In de nieuwe situatie is er geen sprake van verslechterde omstandigheden voor vleermuizen. Mits maatregelen ten aanzien van vleermuizen worden getroffen kunnen effecten op vleermuizen worden uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de omgeving is het voorkomen bekend van: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en meerkikker (Creemers & Van Delft, 2009). Het voorkomen van reptielen op de locatie en in de directe omgeving is niet bekend. De beoogde ingrepen tasten het potentieel matig geschikte leefgebied van algemeen voorkomende amfibieën niet of nauwelijks aan.

Het terrein wat wordt geasfalteerd en waar nieuwbouw van een bedrijfshal is voorzien heeft reeds geen essentiële functie voor amfibieën door het ontbreken van natuurlijk terrein, geschikt oppervlaktewater en vegetatiestructuren. De verontdieping/uitbreiding van de haven heeft eveneens geen negatief effect op de soortgroep. De haven en Bergsche Maas zijn ongeschikt als voortplantingslocatie en de oevers (m.n. in de haven) zijn stijl. Op de landtong zelf is tevens geen geschikt oppervlaktewater aanwezig.

Wellicht dat minder watergebonden soorten zoals gewone pad en bruine kikker gebruik maken van schaduwrijke en relatief vochtige plaatsen langs de randen van terrein of op de landtong. Ook voor deze soort geldt overigens dat een essentiële functie kan worden uitgesloten. Bovendien geldt voor deze soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Significante negatieve effecten op zwaarder en strikt beschermde amfibieën worden niet verwacht.

Vissen

In de Bergsche Maas is het voorkomen bekend van onder andere: brasem, kopvoorn, winde, barbeel, paling, meerval, rivierdonderpad, roofblei, kleine modderkruiper, snoekbaars, grondels en bittervoorn (o.a. Godschalk & Van der Est, 2012). Voor rivierdonderpad, kleine modderkruiper en bittervoorn zijn de oeverzones geschikt.

De beoogde werkzaamheden betreffen het verontdiepen en vergroten van een bestaande haven. De haven bestaat uit een kades van damwandplaten waardoor er geen sprake is van structuur- en vegetatierijke oevers. De bodem bestaat uit een dikke laag sediment met onder andere puin. Gelet op de habitatpreferentie van beschermde soorten is alleen de aanwezigheid van kleine modderkruiper relevant (Ff-wet, tab. 2). De zachte(re) sedimentlagen in de luwte van de haven bieden enigszins geschikte leefomgeving. Na het uitbaggeren/verontdiepen van de haven zal een dergelijke ecotoop al dan niet tijdelijk verdwijnen. De aanwezigheid van de kleine modderkruiper gedurende de vergroting van de haven is verwaarloosbaar. Het verontdiepen van de haven is onderdeel van beheer en onderhoud, activiteiten in dit kader zijn niet ontheffingsplichtig mits deze volgens een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd. Mits bovenstaande werkwijze wordt toegepast kunnen effecten op vissen worden uitgesloten.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. In de haven is geen submerse en emerse vegetatie aangetroffen. De aanwezigheid van de meeste watergebonden insectensoorten (o.a. waterkevers, platte schijfhoren, kreeften en libellen) kan dan ook worden uitgesloten.

Op het terrein is nauwelijks vegetatie aanwezig en is derhalve zeer beperkt geschikt voor terrestrische insecten. De landtong is begroeid met algemene vegetatie en biedt derhalve geen specifieke omstandigheden die door beschermde insectensoorten worden geprefereerd zijn niet aanwezig (waardplanten, overwinteringslocaties e.d.). Tevens is er geen sprake van een aantal typische habitats zoals dood hout in oude loofbossen of vennetjes en is op basis van landelijke verspreiding gegevens het voorkomen van een slechts een beperkt aantal soorten bekend. Het is uitgesloten dat de beoogde ontwikkelingen een negatief effect hebben op beschermde ongewervelden.

Vogels

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek buizerd, wilde eend (50-100), meerkoet, fuut, Canadese gans en houtduif aangetroffen. Alle waarnemingen betroffen rustende, passerende of foeragerende vogels. Broedgevallen of jonge dieren zijn niet aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten zijn tevens niet aangetroffen.

De brugdelen die lange tijd staan opgeslagen op het terrein en de verruigde landtong bieden in beperkte mate geschikt broedhabitat voor algemene vogels waaronder: merel, winterkoning, wilde eend en fazant. Voor alle vogelsoorten geldt dat de nestlocatie gedurende het broedseizoen beschermd is. Het broedseizoen vangt aan (en loopt af) onder bepaalde klimatologische en biologische omstandigheden, indicatief is dit de periode 15 maart t/m 15 juli.

Mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden opgestart of vooraf door een deskundige wordt gecontroleerd of er broedende vogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn, zijn effecten op vogels uitgesloten.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel (meer) uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. De te vergraven landtong maakte deel uit van de EHS, in dit kader is in een eerder stadium een compensatie uitgevoerd op een aangrenzend perceel ten noorden van de zomerdijk. Binnen een straal van 3 kilometer zijn het Natura 2000gebied, Wetland en Nationale Park 'Biesbosch en EHS (of Natuurnetwerk Nederland) gelegen (figuur 2).

De beoogde ontwikkeling betreft een verontdieping en beperkte uitbreiding van een bestaande haven en de realisatie van een bedrijfsgebouw op een bestaand bedrijventerrein. De ruimtelijke ingrepen zijn dermate beperkt dat een negatief effect door externe werking op doelsoorten en instandhoudingsdoelen in de omliggende beschermde natuurgebieden uitgesloten is. Bovendien zijn de werkzaamheden tijdelijk van aard en treden er in de nieuwe situatie geen nieuwe of verhoogde permanent negatieve effecten op voor beschermde flora en fauna.

Figuur 2 De gele omlijning weergeeft de ligging van de planlocatie bij benadering. De locatie maakt geen onderdeel uit van een beschermd landschapstype. In de directe omgeving zijn de volgende gebieden gesitueerd: Natura 2000gebied, Wetland en Nationale Park 'Biesbosch (rode arcering) en EHS (groene arcering) (bron: synbiosys.alterra.nl).

Conclusies

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). Ten aanzien van vleermuizen kan verstoring optreden als gevolg van verlichting. In de haven kan de aanwezigheid van kleine modderkruiper niet uitgesloten worden. Broedende vogels en jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen.
- De ruimtelijke ingrepen leiden, behoudens vleermuizen en kleine modderkruiper, mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van soorten wordt echter niet nodig geacht.
- Mits gewerkt wordt zoals aanbevolen leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Flora- en faunawet. Er behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet (art. 75) aangevraagd te worden.

- De planlocatie is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of Ecologische Hoofdstructuur. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot beschermde gebieden is van externe werking geen sprake.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- Ten aanzien van kleine modderkruiper dient de haven eerst volgens een goedgekeurde gedragscode te worden gebaggerd. Na het baggeren/uitdiepen kunnen de werkzaamheden ter uitbreiding van de haven worden uitgevoerd.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemateriaal rondom de te slopen opstallen (takken, stronken e.d.) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravn)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Godschalk, P.I. & D. van der Est, 2012. Quicksan baggeren de Donge, Geertruidenberg. ATKB, Geldermalsen. (20120396/rap01)
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Twisk, P., A. van Diepenbeek & J.P. Bekker, 2010. Veldgids Europese Zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Zeist

Geraadpleegde websites

www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.telmee.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C.J. Blom', with a long horizontal flourish extending to the left.

ing. C.J. Blom

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE
KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Keizersveer 5-15 te Hank. Op de locatie is Janson Bridging gevestigd, er worden m.n. bruggen en brugdelen geconstrueerd en tijdelijk opgeslagen.

Figuur 2 De beoogde ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van een bedrijfshal en het verontdiepen/beperkt vergroten van de haven.

Figuur 3 Tussen de haven en de Bergsche Maas is een verruigde landtong met ene functie voor algemenen flora en fauna gesitueerd. De haven verkeert in matige/slechte staat.

Figuur 4 De noordzijde van de planlocatie wordt begrensd door een zomerdijk die begraasd wordt door schapen.